7/2822

T.C.
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

SÜRELİDİR

SAYI : B 14 0 HKM 0 00 00 01/ GB-11|
KONU: Edirne Milletvekili Rasim Çakır' ın yazılı soru önergesi Hk.

28.06.04-001957

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 09.08.2004 gün A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2822-5978/ 19923 sayılı yazınız.

Edirne Milletvekili Rasim Çakır' ın; 25.02.2004 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Karayolu Taşıma Yönetmeliği ile motorlu taşıyıcılar kooperatifi ortaklarının şehirlerarası yük ve yolcu taşıma işlerinin güçleştirdiğine ilişkin, 7/2822 esas sayılı yazılı soru önergesi ilgi yazınız ekinde alınarak incelenmiştir.

1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 1 inci maddesinde Kooperatif; "Tüzel kişiliği haiz olmak üzere ortaklarının belirli ekonomik menfaatlerini ve özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarını işgücü ve parasal katkılarıyla karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlayıp korumak amacıyla gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulan değişir ortaklı ve sermayeli ortaklık ..." olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi Anasözleşmesinin 6 ıncı maddesinde; Kooperatifin amacının, ortaklarının taşıma hizmetlerini pazarlamak ve bu hizmetlerle ilgili ihtiyaçlarını karşılamak olduğu belirtilmiş ve kooperatifin bu amaçla;

1. Ortaklarının meslekleri ile ilgili her türlü araç, gereç ve malzemelerini imal ve tedarik edeceği,
2. Konusu ile ilgili işletmeler kuracağı, bu konuda kurulmuş teşebbüslere katılacağı,
3. Kooperatifin kredi ihtiyacının karşılanması amacıyla ilgili finansman kuruluşlarına başvuruda bulunacağı,
4. Borçlanacağı kredinin, zamanında ve amacına uygun kullanılmasını sağlayıcı tedbirleri alacağı,

hükme bağlanmıştır.

Anasözleşmenin 10 uncu maddesinde; kooperatife ortak olabilecek kişilerde; taşıyıcılığı bilfiil meslek edinmiş şoför esnafı olma, kooperatifin amacına uygun motorlu aracının olma, şartlarının aranmakta olduğu, anılan kooperatife ortak olacakların araçlarını kooperatife devretmeleri konusunda ise Anasözleşmede herhangi bir hüküm yer almamaktadır.

7/2822

Dolayısıyla Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifleri, genel olarak tüzel kişiliklerine ait araçlara sahip olmayıp, kooperatif ortakları gerçek kişilere ait araçlarla hizmet üretiminde bulunmaktadır. Taahhütlerini ortaklarının elinde bulundurduğu bu imkanı kullanarak yerine getirmekte, bu suretle ortaklarının karşılıklı dayanışma ve yardımlaşması esasına bağlı olarak çalışmalarını sürdürmektedirler.

Öte yandan, değişir ortaklı ve değişir sermayeli bir ortaklık yapısına sahip olan motorlu taşıyıcılar kooperatiflerinin, bu esnek yapıları yanında, az önce ifade edildiği gibi sermaye yapılarının da güçlü olmaması, bunların kendi tüzel kişiliklerine ait araç sahibi olmalarını esasen güçleştirmektedir.

Bütün bu nedenlerle Bakanlığımız, motorlu taşıyıcılar kooperatiflerinin nitelik ve imkanları dikkate alınarak; Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin 13. maddesinin yeniden değerlendirilmesinin, bu sırada motorlu taşıyıcılar kooperatifi ortaklarının, araçlarını kooperatiflerine devretmeden ancak kooperatif ortağı sıfatıyla ve tüzel kişilik şemsiyesi altında kendi araçları ile şehirler arası yolcu ve yük taşımacılığı yapmalarına ikan verilmesinin uygun olacağı görüşündedir.

Bu nedenle, Ulaştırma Bakanlığına gönderilen ve konuya ilişkin ayrıntılı açıklamalar içeren 28.04.2004 gün 4600 sayılı yazımızda; Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde motorlu taşıyıcılar kooperatiflerinin ve ortaklarının mağduriyetini giderecek şekilde değişiklik yapılması istenmiştir.

Ayrıca, ülke genelinde faaliyette bulunan Motorlu Taşıyıcılar Kooperatiflerinden Bakanlığımıza intikal eden bu konudaki talep ve yakınmalar uygun şekilde Ulaştırma Bakanlığına iletilerek, başvuruda bulunan kooperatiflere gerekli bilgiler verilmektedir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı